Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Helgesen, Poul

Titel: Udrag fra En christhen førstis lære (1520)

Citation: Helgesen, Poul: ”Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab”, i Helgesen, Poul: *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab*, udg. af P. SEVERINSEN , 1932-1948, s. 56. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-helgesen01-shoot-idm140085696434960/facsimile.pdf (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab

Helgesen, Poul, *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab,* 1932-1948

ær i syn regementhe, paa dhet at all ting kan wære hoess een mand, mæn dog saa om han effther gwdz exempill, offwer gaar alle andre i godheed oc wiisdom, oc inthet andhet gør æn arbeyder meenighedsins gagen, Oc finnes dhet icke saa, dha ær een ond regementhe oc fordærffwelig i den meenighed, effther dhi at kongen ær i mod dhen alsombæste, som sannelig ær gudh

Then menigheed regheris alder bæst som haffwer een konge dher fwlkomen ær i alle dygder, [36a] Mæn effther dhi at dhet kan neppelige skee, at saadan een konge kan fijnnes. oc daglighe begæris, at dhen maatthe foo regementhen. dher waare *nota* maadelighe gwod som wærdsins ting ære nw skickede, dha ær dhet konge riighe bæst, som ær blændhet met then regementhe, wdi hwilken som anthen faa oc merkelige ære regerendis met konghen, heller oc manghe aff all meenighedhen dher till wdwaaldhe, paa dhet at konghen schall icke faldhe i wmildhed. wolld oc makt, Mæn lighe som elementhen temperere hwært andhet, saa skaal oc meenigheden regeris, Oc ær dhet saa at konghen will meenigheden got, dha skall dhet saa wdtydes, at andre reghere met hanwm icke till straff eller twang, mæn till hiælp oc trøst,

Nota Mæn ær han icke god, da gørs oc behoff at dhet ær till, som een mantz magth. wold. oc offwerfald. kan twinghe oc tæmme,

En dog at ther ere manghe herredomme oc magt till, fførst som mennisken ær offwer wskællige creatwr, herrer offwer theris swennæ, fædre offwer dheris børn, mend offwer dheris hwstrwr, dha sier

Helgesen, Poul, *Skrifter af Paulus Helie 1. Bind / ved Marius Kristensen. - 1932 Udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab,* 1932-1948

Aristoteles at konge herredømme oc makt ære yp-
perst, aff dhem alle, oc dhet kaller han [36b] alsom-
mæst gwddommeligt, ffor dhi dhet synes at offwær
gaa dhet som mennisken hørir till, Oc ffordi ær
5 dhet gwdomeligt at wære een konge i sanhed ath
wære een tijrann, da ær dhet at staa i hans sted, som
er altid i mood gud, oc ær gud wlig,

Lligerwiis som wii see at een swend ær bædre
æn een andhen oc een herre ær yppermere æn een
10 andhen, oc een konst offwer gaar een andhen, saa
bør een konge i dhen alsomstørste at offwer gaa
andre oc dhen ær met wisdom oc got skell at re-
ghere land oc riige

Dhet hørir herren till at biwde, oc swennen at lydhe,
15 Mæn een tijran han biwder dhet hannwm lysther, oc
een konge dhet meenigheden ær profiteligt oc got,

Hwor lwnde schal dhen rættelige biwde som
icke weed hwilket ther ær alsombæst, mæn regnir
ont at wære got, forblindhet anthen aff wonwittig-
20 hed. heller løse begæring

Som øghet bør at see, ørhet at høre, oc næsen at
lwckte, saa bør een konge at forarbeyde syne wn-
dersottis fordell oc profith, Mæn han kan dog icke
dhet gøre. wdhen stoor wiisdom, Oc haffwer han
25 den icke dha kan han icke meer reghere, æn eeth
blind øge [37a] dhet kan see

Som Zenophon scriffwer i syn regementis bog,
at thet skicker seg meer effther gwds, æn effther
menniskens regementhe, at reghere offwer dem
30 som ær frij oc wel willige till at lydhe, oc dhet ær
een arm ting at reghere offwer wskælige creatur
som trængis dog oc nødis till trælldom, Mæn men-